

‘કોયલનો ટહુકો’

—ગૌરાંગ ઠાકર—

.1.

ઓ સાંકડા હૃદય, તને સૌ ઓળખી જશે,
માબાપને જો ગામડાની બસ મળી જશે.

ભીંતોની વાતચીત અહીં આ મુજબ હતી,
માણસ વગર આ મ્હેલની ઈંટો ખરી જશે.

અવતાર જાળનો છે જ તો વહેવામાં સાર છે,
આકારના અભરખા તને છેતરી જશે.

રોકી શકે તો રોક રખેવાળ બાગના,
કુલોની ખુશ્બો લઈને પવન નીકળી જશે.

મોટું હશે હૃદય તો પહોળું થશે નહીં,
અડધા હૃદયના રોગ તો આમ જ મટી જશે.

.2.

તમે વ્હાલ ઘરની દીવાલમાં, અમે બારસાખનાં તોરણો,
ચલો આંગણામાં મનાવીએ, હવે હેત હુંફના અવસરો.

હું તો માત્ર શ્વેત લકીર ને તમે સાત રંગનો સાથીયો,
હું ભળી શકું બધા રંગમાં, મને બેઉ હાથે મીલાવજો.

ભલે જાય સુર્ય કીરણ લઈ, તમે બાગથી ન જશો પ્રીયે,
હું તો રાતરાણીનું કુલ છું, તમે બસ સવાર સુધી રહો.

મને કોયલો એ કહી ગઈ, અમે રોજ આવી ટહુકશું,
તમે આસપાસ કમાડની, જરા ઝાડ જીવતું રાખજો.

હતું મુલ્ય સ્વપ્નનું એટલું, અમે પાઈ પાઈ ચુકાવી છે,
અમે આંખ આંસુથી ઘોઈ છે, કીઘો બંધ આંખે ઉજાગરો.

.3.

તું જીત વગરનો થા, ને હાર વગરનો થા,
તું એમ કરી થોડો, સંસાર વગરનો થા.

એકાંત મળે ખુદથી, અન્યોથી તો એકલતા,
ક્યારેક અહીં તું પણ, બે-ચાર વગરનો થા.

ઝાકળની અહીં પરવા, આ કુલ નથી કરતું,
તું દેહ ઉપરના આ, શણગાર વગરનો થા.

બારીમાં ઉભા રહીને, સુરજનાં કીરણ બોલ્યાં,
અમને જ તું વાંચી લે, અખબાર વગરનો થા.

સંદેહ નથી એમાં, આ યુદ્ધ શમી જાશે,
પહેલાં તો અહીંયાં તું, હથીયાર વગરનો થા.

આ ફુંક જીવાડે છે, ને ફુંક બુઝાવે છે,
તું દેહના દીવા પર, અધીકાર વગરનો થા.

.4.

આપણે મન જે જીવાની હોય છે,
એ ઘણાની આમદાની હોય છે.

કુલના તેઓ શીકારી હોય છે,
ઘરમાં જેના કુલદાની હોય છે.

તારે તો વંટોળીયાની વારતા,
ઝાડ માટે જાનહાની હોય છે.

રૂપથી ફરીયાદ પણ ના થાય કે,
આયનાની છેડખાની હોય છે.

કુલને સ્પર્શે છતાં ચુંટે નહીં,
એ હવાની ખાનદાની હોય છે.

જે ઘડી હું મારી સાથે હોઉં છું,
ત્યારે સન્નાટો રુહાની હોય છે.

જો કલમથી થાય ના અજવાળું તો,
કાવ્યની એ માનહાની હોય છે.

.5.

મહેલમાં જેમને વન લાગે છે,
એમની વાતમાં મન લાગે છે.

ખીણ પર્વતનું પતન લાગે છે,
ને ઝરણ એનું રુદન લાગે છે.

ભાર જીવનમાં બીજો છે જ નહીં,
હળવા પાકીટનું વજન લાગે છે.

આંખમાં આંસુ છે હૈયામાં આગ,
જાણે પાણીમાં હવન લાગે છે.

બાગમાં ફુલ અને ઝાકળનું,
અમને તો હસ્તધુનન લાગે છે.

તું કશું બોલે નહીં ત્યારે બસ,
મૌન શબ્દોનું કફન લાગે છે.

આ તને યાહવાનું છે પરીણામ,
વીશ્વ આખું જ સ્વજન લાગે છે.

.6.

જગતને એકલા જોવું પડ્યું, બાકી બરાબર છે,
તમારા થઈ જવું બાકી રહ્યું, બાકી બરાબર છે.

હવા ને હાલ કહેતાં ડાળને ડુમો ભરાયો છે,
હતું જે પાંદ પ્યારું એ ખરું, બાકી બરાબર છે.

નવાજુની નગરની ખાસ ન્હોતી, પણ અહીં એક જણ,
વધુ પડતાં ઉમળકાથી મર્યું, બાકી બરાબર છે.

જે હંગામી હતો સંગાથ એનું દુખ રહ્યું કાયમ,
મને કોઈ ભુલવું ભુલી ગયું, બાકી બરાબર છે.

ગયો ટુકાં હું રસ્તે ને સફળતા ઘેર પણ આવી,
પછી વળગણ એ રસ્તાનું નડ્યું, બાકી બરાબર છે.

વસંતે દ્વાર ખખડાવ્યાં હતાં એ વાત સાચી, પણ
મને ઘર ખોલતાં મોડું થયું, બાકી બરાબર છે.

.7.

તું ઈશ્વર ઉપર કેમ શંકા કરે છે?
સુરજ આથમી રોજ ઉગ્યા કરે છે.

હું મારામાં ભાળું તો લાગ્યા કરે છે,
મને કોઈ અંદરથી જોયા કરે છે.

તું એના જ ઘરમાં ઉતારા કરે છે,
જીવનને ઉતારો જે માન્યા કરે છે.

આ માટીના પગ છે ને જળની સડક છે,
બધા જાણે છે તોય દોડ્યા કરે છે.

હશે ભીતરે કૈંક તો જોવા જેવું,
હવા આવ-જા કેમ કીધા કરે છે ?

પ્રથમ એ જ જળતત્ત્વ દઈ મોકલે છે,
પછી આપણું પાણી માપ્યા કરે છે.

.8.

વસંત આવી ધમાલ થઈ ગઈ,
બધા બગીચે બબાલ થઈ ગઈ.

બધા જ લોકોએ મ્હેંક માંગી,
હવા પછી તો હમાલ થઈ ગઈ.

સૂરજ ગયો છે ગુલાલ છાંટી,
આ સાંજ તેથી જ લાલ થઈ ગઈ.

તમારી ઝળહળ સવાર માટે,
લ્યો, રાત આખી હલાલ થઈ ગઈ.

બધું જ વાંચી શકાય એવી,
પ્રણયમાં આંખો ટપાલ થઈ ગઈ.

તમે હતાંથી.. તમે ગયાં.. તે,
પળોની વચમાં કમાલ થઈ ગઈ !

તમે જ મારી ગઝલ બનો ને,
કલમ હવે તો મશાલ થઈ ગઈ !

.9.

રોજ મારાથી મને વાંધો પડે,
એટલે મારે મને જોવો પડે.

આ ઝરણ એમ જ નદી બનતાં નથી,
દોસ્ત, પાણીનેય પરસેવો પડે !

કૈંક તો સારું બધામાં હોય છે,
લીમડાનો છાંયો ના કડવો પડે.

તું દીવસ જીતી ગયાંનો વહેમ છોડ,
સાંજે પડછાયો ઘણો મોટો પડે.

સુર્ય સાથે ચંદ્રને જોશો નહીં,
એક સાથે બેઉનો મોભો પડે.

તું અડે ને એમ લાગે છે મને,
જાણે સુકા ઘાસ પર તણખો પડે.

તું હવે સરનામું પાકું આપ બસ,
રોજ મંદીરનો મને ધક્કો પડે.

.10.

જે ગમે તે બધું કરાય નહીં,
ઢાળ પર જળનું ઘર ચણાય નહીં.

આંગણે આવી ચકલી પુછે છે :
'બારણું પાછું ઝાડ થાય નહીં ?'

દોસ્ત, વીસ્મય વીષય તો અધરો છે,
કોઈ બાળક વગર ભણાય નહીં.

એ જ દુર્ભાગ્ય સૌથી મોટું છે,
કોઈના પણ કદી થવાય નહીં !

સાંજ પડતાં તો સાવ ખાલી થાઉં,
ઘેર પડછાયો પણ લવાય નહીં !

મા નથી ઘરમાં, બાપ ઘરડો છે,
પણ નદીથી પીયર જવાય નહીં.

આ ફકીરોની બાદશાહી જુઓ,
આપણી જેમ હાય હાય નહીં !

-ગૌરાંગ ઠાકર-

સર્જન: પ્રથમ ગઝલસંગ્રહ: 'મારા હીસ્સાનો સુરજ' પ્રકાશક અને વીકેતા: પોતે
(સરનામું: નીચે મુજબ), પ્રથમ આવૃત્તી: 2006, પૃષ્ઠ: 68, કીંમત: 50 રૂપીયા
બીજો ગઝલસંગ્રહ: 'વહાલ વાવી જોઈએ' પ્રકાશક અને વીકેતા: 'સાહિત્ય સંગમ',
બાવા સીદી, પંચોલી વાડી સામે, ગોપીપરા, સુરત:395 001, Phone: 0261-259
7882, 0261-259 2563, પ્રથમ આવૃત્તી: 2010, પૃષ્ઠ: 80, કીંમત: 60 રૂપીયા

કવીસંપર્ક: બી-103, શુકન એપાર્ટમેન્ટ, સહજધામ રો હાઉસ સામે, અડાજણ,
સુરત: 395 009 ફોન: 0261-273 5534, મોબાઈલ: 98257 99847
ઈ-મેઈલ : gaurang_charu@yahoo.com

@ @ @

'સન્ડે ઈ-મહેફીલ' - વર્ષ: આઠમું - અંક : 253 - September 23, 2012
'ઉંઝાજોડણી'માં સાભાર અક્ષરાંકન: શ્રી સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@ @ @

તમે શીખ્યા કે ?

બ્લોગમાં, ફેસબુકમાં, સ્કાઇપમાં, ચેટીંગમાં, મેઇલમાં કે વર્ડમાં આમ જ, કર્સર અહીં જ મુકી, ફટાફટ ગુજરાતીમાં લખતાં તમને ફાવ્યું કે ? જો હજી ક્યાંક બીજે લખી, તેની કોપી કરી, અહીં પેસ્ટ કરવાની ઝંઝટથી થાક્યા હો તો <http://lakhe-gujarat.weebly.com/> ની મુલાકાત લો.

તે માટેની સઘળી સામગ્રી ત્યાં મુકેલી જ છે. સુચવ્યા મુજબ કરો ને સ્ક્રીન પર ગુજરાતીમાં લખવા સક્ષમ બનો.. કશી પણ ગુંચ આવે તો અમને મેઇલ લખો.. તમે લખતા ન શીખી જાઓ ત્યાં સુધી અમે તમારી સાથે રહીશું.. uttamgajjar@gmail.com ..Surat..

@ @ @

More than **1,60,00,000** Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com/>

More than **13,75,000** have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com/>

More than **3,12,000** have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com/>

@ @ @

You have already played Ukhana and General Knowledge Quiz. Now it's time to play Hang Monkey only on Gujaratilexicon. Have You Tried playing it? No ? Try It Today !!

<http://www.gujaratilexicon.com/game/kids-corner/>

Kids-corner is the section for not only kids but anyone can play and enjoy the **Ukhanas & Quiz**. It Is Extremely Educative, Vocabulary Enriching & Thoroughly Enjoyable ! It Is Addictive & Its Impact Is Far-Reaching. Enjoy The Playing & Relieve Those Childhood Educative & Exciting Games ! And Not Forget To Share Your Comments & Feedback With Us !

Email IDs : Maitri Shah - maitri@arniontechnologies.com

&

Shruti Amin - shruti@arniontechnologies.com

@ @ @ @ @ @ @ @